

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 3C/323/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214209083
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Kamenská
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2015:6214209083.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš samosudkyňou JUDr. Martou Kamenskou v právnej veci žalobcu I. H., J.. XX. XX. XXXX, G. XXX XX O. XX, zastúpeného JUDr. Romanom Juríkom, advokátom so sídlom Jazerná 19, 940 71 Nové Zámky, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35792752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, IČO: 47233516, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

Z r u š u j e sa rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, vydaný rozhodcom JUDr. Radoslavom Semanom PhD. zo dňa 21. 10. 2014 sp. zn. 216/08/14.

Žalobcovi sa p r i z n á v a náhrada trov konania účelne vynaložených na uplatňovanie jeho práv voči žalovanému vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

Podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o., so sídlom Krížna 56, 821 08, Bratislava, vydaný rozhodcom JUDr. Radoslavom Semanom PhD. zo dňa 21. 10. 2014 sp. zn. 216/08/14 a priznal mu náhradu trov konania. V žalobe uviedol, že namieta platnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej rozhodoval rozhodcovský súd. Tvrdil, že si rozhodcovskú zmluvu ako spotrebiteľ nedojednal individuálne, táto bola vopred naformulovaná v štandardnej zmluve, tiež miesto rozhodcovského konania, ako aj rozhodcu, jednostranne stanovil žalovaný ako dodávateľ. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval rozhodcovskú zmluvu za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech jeho ako spotrebiteľa a tým je absolútne neplatná a priečiaca sa dobrým mravom. Poukázal na to, že žalovaný si vybral jediného rozhodcu, ktorý šablónovite rozhoduje o jeho návrhoch a už len takáto voľba, je markantným porušením práva na spravodlivý proces a spravodlivý súd. Geografická vzdialenosť rozhodcu oproti miestne príslušnému súdu spotrebiteľa podľa § 87 písm. f/ O.s.p. je ďalším príkladom porušenia práva na spravodlivý proces a neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Taktiež pravidlá rozhodcovského konania sú nedostatočne transparentné pre priemerný subjekt práva a on ako spotrebiteľ sa nemal možnosť s nimi vôbec oboznámiť. Ďalej uviedol, že predmetná rozhodcovská zmluva, ktorá je používaná žalovaným opakovane, bola súdmi uznaná za neprijateľnú podmienku a teda za neplatnú. Preto ak rozhodcovské konanie prebehlo na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, tak aj nový záväzok ktorý mal vzniknúť z takéhoto súkromnoprávneho procesu nie je súladný s imperatívom dobrých mravov. Tvrdil, že pri rozhodovaní rozhodcovského súdu boli porušené aj všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa tým, že rozhodca ignoroval predpisy určené na ochranu spotrebiteľa, čo je tiež dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ďalej uviedol, že z ustanovení právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa vyplýva, že nie je možné prisúdiť

plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal na mnohé rozhodnutia vnútroštátnych súdov všetkých stupňov, Ústavného súdu SR ako aj judikatúru Súdneho dvora (ES) pri aplikácii Smernice Rady 93/13/EHS. Na pojednávaní sa žalobca pridržiaval podanej písomnej žaloby a ďalej uviedol, že rozhodcovský rozsudok navrhuje zrušiť najmä z dôvodu, že rozhodcovská zmluva medzi účastníkmi je neplatná, pretože nebola individuálne dojednaná ako aj z dôvodu, že pri rozhodcovskom rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Tvrdil, že rozhodca pri rozhodovaní mal prihliadať na to, že RPMN uvedená v úverovej zmluve je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. y/ zák. č. 129/2010 Z. z. a z toho dôvodu mal posudzovať úver ako bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o úvere je totiž uvedená priemerná výška RPMN 46,35 %, pričom bol úver uzatvorený na necelé 4 roky avšak podľa údajov NBS vo februári 2013 bola výška RPMN 16,19 % pri spotrebiteľských úveroch od 1 až do 5 rokov. Poukázal tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/1/2012, ktoré sa vyjadruje k otázke rozhodcovského rozsudku, najmä k rímskej zásade „vigilantibus iura scripta sunt“ kde NS SR zaujal stanovisko, že v spotrebiteľských veciach ustupuje táto zásada dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.

Žalovaný ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie neustanovili, hoci boli riadne predvolaní, svoju neúčast' neospravedlnili ničím, nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, preto potom súd, v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 O. s. p., vec prejednal v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 31. 08. 2015 uviedol, že navrhuje žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Tvrdil, že rozhodcovská zmluva je individuálne uzavretým právnym úkonom, čo vyplýva nielen z formálnej ale aj z materiálnej stránky. Zmluvné strany uzavreli rozhodcovskú zmluvu ako samostatný úkon, na samostatnej listine, ktorá nemusela vzniknúť alebo trvať a bez akéhokoľvek vplyvu na trvanie zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobca mohol vlastným úkonom ovplyvniť existenciu rozhodcovskej zmluvy bez toho, aby túto skutočnosť mohol on ako dodávateľ ovplyvniť, a to aj po obdržaní finančných prostriedkov. Rozhodcovská zmluva spĺňa charakter individuálneho ustanovenia a preto nemôže byť neprijateľnou podmienkou. Tvrdil, že ak by žalobca odmietol uzavretie rozhodcovskej zmluvy, na vznik samotnej zmluvy o revolvingovom úvere by to nemalo žiadny vplyv. Žalobca uzavrel rozhodcovskú zmluvu dobrovoľne a nevyužil svoje právo odstúpiť od nej, rozhodcovská zmluva je samostatná, od hlavného vzťahu nezávislá. Žalobca mal právo na jednostranné odstúpenie od nej v lehote 14 dní od jej uzavretia aj bez uvedenia dôvodu, bez vplyvu na trvanie zmluvy o revolvingovom úvere a preto nemôže byť neplatným úkonom ani pri posudzovaní podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka. Preto je toho názoru, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená samostatnou rozhodcovskou zmluvou, ktorá je platná a rozhodcovský rozsudok nie je v rozpore so žiadnym zákonom. Okrem toho zo žaloby nevyplýva, aký konkrétny predpis týkajúci sa spotrebiteľského práva bol porušený alebo nesprávne aplikovaný v rozhodcovskom konaní, práve naopak z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že sa rozhodca v ňom zaoberal jeho postavením ako dodávateľa, povahou žalovaného nároku, právnym titulom aj z pohľadu predpisov na ochranu spotrebiteľa. Poukázal tiež na judikatúru vnútroštátnych súdov ako aj súdneho dvora.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s Rozhodcovským rozsudkom Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o., z 21. 10. 2014 sp. zn. 216/08/14, doručenkou do vlastných rúk čl. 16, Žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvou o revolvingovom úvere č. zmluvy XXXXXXXXXXXX z 04. 02. 2013, vyjadrením žalovaného doručeného súdu dňa 31. 08. 2015, rozhodnutiami súdov čl. 37- 42, Rozhodcovskou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX (čl. 43), rozhodnutím KS v Banskej Bystrici čl. 44-47, pripojeným rozhodcovským spisom Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o. sp. zn. 216/8/14, úrokovými mierami úverov - nové obchody k 02. 2013, uznesením NS SR sp. zn. 6Cdo/1/2012 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014.

Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že účastníci dňa 04. 02. 2013 uzatvorili Zmluvu o revolvingovom úvere č. zmluvy XXXXXXXXXXXX. Z pripojeného spisu Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava sp. zn. 216/08/14 vyplýva, že žalobou z 29. 07. 2014, podanou dňa 26. 08. 2014, si žalovaný uplatnil nárok na zaplatenie sumy vo výške 2.729,- Eur istiny s príslušenstvom a náhradu trov rozhodcovského konania. Zo žaloby žalovaného vyplýva, že na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 04. 02. 2013 poskytol žalobcovi úver vo výške 1.500,- Eur. Poskytnutý úver sa žalobca zaviazal splatiť v 42 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 80,37 Eur v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve.

Na základe žiadosti žalobcu sa so žalobcom dohodli na odklade splátok č. 6, 7, 8 úveru a tieto sa žalobca zaviazal splatiť ako splátky č. 43, 44, 45. Žalobca sa dostali do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1, napokon zaplatili len sumu 646,54 Eur. Vzhľadom na to, že žalobca bol v omeškaní s úhradou splátky o viac ako tri mesiace, doručil mu dňa 20. 03. 2014 oznámenie o uplatnení svojho práva ako veriteľa podľa § 565 Obč. zákonníka, t. j. okamžitú splatnosť úveru z dôvodu omeškania. Ku dňu 03. 06. 2014 celkový dlh žalobcu predstavoval sumu 2.729,- Eur ako súčet neuhradených splátok. Z dôvodu, že sa žalobca dostal do omeškania s plnením svojich povinností, vznikol mu nárok aj na zmluvné pokuty podľa článku 14 ods. 14.1 zmluvy. Zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 04. 02. 2013 vyplýva, že žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.500,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 42 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 80,37 Eur v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve, celková čiastka ktorú mal žalobca zaplatiť činila 3.375,54 Eur, pri RPMN 70,01 Eur a ročnej úrokovej sadzba 70,01 %. V ten istý deň dňa 04. 02. 2013 účastníci uzavreli Rozhodcovskú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Slovenský arbitrážny súd zriadený spoločnosťou Slovak arbitration court, s. r. o., rozhodcovským rozsudkom z 21. 10. 2014 sp. zn. 216/08/14 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému sumu vo výške 2.729,- Eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % denne a úrok z omeškania vo výške 1,15 % ročne zo sumy 80,37 Eur od 01. 04. 2013 do 01. 04. 2013, zo sumy 55,91 Eur od 01. 12. 2013 do 08. 01. 2014, zo sumy 80,37 Eur od 01. 01. 2014 do 08. 01. 2014, zo sumy 80,05 Eur od 09. 01. 2014 do 25. 02. 2014, zo sumy 16,05 Eur od 26. 02. 2014 do 16. 03. 2014, zo sumy 80,37 Eur od 01. 02. 2014 do 16. 03. 2014, zo sumy 80,37 Eur od 01. 03. 2014 do 16. 03. 2014, zo sumy 76,79 Eur od 17. 03. 2014 do zaplatenia, zo sumy 80,37 Eur od 01. 04. 2014 do zaplatenia, zo sumy 80,37 Eur od 01. 05. 2014 do zaplatenia, zo sumy 80,37 Eur od 01. 06. 2014 do zaplatenia, zo sumy 2.411,10 Eur od 04. 06. 2014 do zaplatenia tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1.500,- Eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1.500,- Eur len 5,25 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.729,- Eur do zaplatenia a nahradiť mu trovy rozhodcovského konania vo výške poplatku za rozhodcovské konanie 32,40 Eur a trov právneho zastúpenia 429,30 Eur, všetko z titulu predmetnej zmluvy. trovy rozhodcovského konania vo výške 461,70 Eur. Rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc na rozhodovanie sporu z Rozhodcovskej zmluvy z 04. 02. 2013, uzavretej medzi účastníkmi konania, ktorú vyhodnotil ako dostatočne jasnú, zrozumiteľnú, individuálne dojednanú a v súlade s ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, najmä § 53 ods. 4 písm. r/, zákona č. 258/2001 Z. z., zákona č. 250/2007 Z. z. a čl. 24 Smernice EPaR č. 2008/48/ES. Rozsudok rozhodcovského súdu bol doručený žalobcovi dňa 18. 11. 2014. Žalobu žalobca podal na súde dňa 08. 12. 2014.

Podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, účinnom do 31. 12. 2014, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r/, ods. 5 Občianskeho zákonníka, účinnom do 31. 12. 2014, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, účinnom do 31. 12. 2014, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 73 ods. 1, 2, 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnom od 01. 01. 2015), ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. e/, i/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu.

Podľa ustanovenia § 47 ods. 1, 2 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti a vo veci rozhodne opätovne stály rozhodcovský súd. Rozhodca, ktorý vydal zrušený rozhodcovský rozsudok, je z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčený a vo veci sa ustanoví nový rozhodca.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení účinnom do 31. 12. 2014, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c/, j/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení účinnom do 31. 12. 2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení účinnom do 31. 12. 2014, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti. Rozhodcovia zúčastnení na zrušenom rozhodcovskom rozsudku sú z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčení. Ak sa účastníci konania nedohodnú inak, budú noví rozhodcovia ustanovení podľa § 8.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Od 01. 01. 2015 nadobudol účinnosť nový zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 335/2014 Z. z., ktorý v prechodných ustanoveniach v § 73 ods. 1, 3 stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi

účinnými v čase jej uzavretia. Z ods. 2 vyplýva, že len na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014. Z uvedeného vyplýva, že konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku, neskončené do 31. 12. 2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ale sa dokončia podľa nového zákona č. 335/2015 Z. z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 04. 02. 2013 je spotrebiteľskou zmluvou, uzavretou podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Je nesporné, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Preto žalovaný bol od uzavretia zmluvy so žalobcom v postavení dodávateľa a žalobca v postavení spotrebiteľa. Spotrebiteľské zmluvy spadajú pod ochranu § 54 ods. 1 Obč. zákonníka. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že jedna strana uzatvára zmluvu s veľkým počtom spotrebiteľov, pričom návrhy zmlúv sú pripravené na vopred predtlačení formulároch a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhovaných zmlúv. Súd pri hodnotení žaloby žalobcu vychádzal zo Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej členské štáty majú zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom neboli záväzné pre spotrebiteľa, pričom čl. III. ods. 3 Smernice obsahuje indikatívny a nie vyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé. Výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je uvedený aj v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pričom od 01. 01. 2008 je neprijateľnou zmluvou podmienkou aj dojednanie rozhodcovskej zmluvy tak, že spory s dodávateľom budú výlučne riešené v rozhodcovskom konaní. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku, je poskytovanie spotrebiteľom Slovenskej republiky minimálne taký štandard ochrany, aký stanovuje Smernica č. 93/13/EHS.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že rozhodcovský súd rozhodoval na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy a pri rozhodovaní rozhodcovského súdu boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu jeho práv ako spotrebiteľa podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c/, j/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, je možné tieto dôvody posúdiť podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. e/, i/. Pred tým, ako súd skúmal, či je žaloba žalobcu dôvodná, so zreteľom na ustanovenie § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. súd zisťoval, či žalobca podal žalobu na súd v zákonom určenej lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. V tejto súvislosti mal súd preukázané, že rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 18. 11. 2014, pričom žalobu podal na súde dňa 08. 12. 2014, teda v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. Následne súd zameral dokazovanie na zistenie, či došlo pri rozhodovaní rozhodcovského súdu k žalobcom namietaným porušeniam. Zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci je otázka, či Rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX z 04. 02. 2013, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, je platná.

Dokazovaním mal súd preukázané, že v bode 5. rozhodcovskej zmluvy sa účastníci dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti, alebo nároky medzi zmluvnými stranami, vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere, s porušením, ukončením, či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere, budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov, podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov a to: - Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava, IČO: 44130481, - Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria Legal arbiter, s.r.o., so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44826460. Výber rozhodcovského súdu, ktorý je oprávnený vec prejednať a rozhodnúť, spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Z uvedeného ustanovenia rozhodcovskej zmluvy síce vyplýva, že spory medzi účastníkmi môžu byť riešené aj v súdnom konaní, avšak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva vždy na žalobcovi. Spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, avšak len vtedy, ak by podľa tejto rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na jeho návrh. V prípade, ak by rozhodcovské konanie začalo na návrh dodávateľa, spotrebiteľ je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž nepodstatné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského

konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním, pretože spotrebiteľ musí byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľskej právnej ochrany pred štandardnými zmluvami. Podľa názoru súdu, ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa a jeho ochrany a nie z pohľadu dodávateľa. Preto ak dodávateľ inicioval konanie na rozhodcovskom súde, je rozhodcovská klauzula neprijateľná, ak nie je alternatíva daná pre spotrebiteľa, aby rozhodcovské konanie mohol zastaviť alebo odložiť. Spotrebiteľ by mal mať možnosť svoje práva uplatňovať nie len v zmysle dojednanej rozhodcovskej zmluvy, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá mu v tom bráni, je v zmysle citovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú. Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veriteľia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva voči dodávateľovi, tak využíva pre neho transparentný štátny súd. Je otázne, či spotrebiteľ, ktorý sa „rozhodne“ osobitne individuálne vyjednať rozhodcovskú zmluvu, by aj reálne rozhodcovské konanie využil, pretože inak by jeho individuálne vyjednávanie nedávalo zmysel. Preto je nutné objektívne posúdenie rozhodcovskej zmluvy. Súd nadobudol presvedčenie, že spotrebiteľ by nikdy neuzavrel rozhodcovskú zmluvu, pretože priemerný spotrebiteľ nemá vedomosť o tom, že existuje rozhodcovské konanie a čo to znamená. Preto by spotrebiteľa nenapadla ani myšlienka namietať neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy. Súd mal nesporne preukázať, že žalovaný ako dodávateľ vopred naformuloval zmluvné klauzuly a je zrejme, že žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť takúto formulárovú zmluvu zmeniť. Dôkazné bremeno v danej veci je na strane žalovaného ako dodávateľa, v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý musí preukázať, že žalobca ako spotrebiteľ si individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. V tomto smere žalovaný nepredložil súdu žiadne dôkazy podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy. Ak by si totiž žalobca individuálne vyjednal rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednal aj podmienky arbitráže. V spise však nie sú o tom žiadne dôkazy. Žalovaný tvrdil, že došlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej zmluvy ako aj to, že žalobca zmluvu uzavrel dobrovoľne, nevyužil svoje právo odstúpiť od nej, pričom rozhodcovská zmluva je samostatná, od hlavného vzťahu nezávislá. Ako však súd zistil, rozhodcovská zmluva bola práve žalovaným ako dodávateľom pripravená ako tlačivo a žalovaný ho opakovane používa pri uzatváraní rozhodcovských zmlúv so spotrebiteľmi. Do tohto tlačiva sa dopisuje len meno a osobné údaje spotrebiteľov, číslo zmluvy, miesto a dátum. Z uvedeného je zrejme, že žalobca ju nemal možnosť ovplyvniť žiadnym spôsobom a preto nemal možnosť sa osobitne dohodnúť na jej obsahu. Predkladanie rozhodcovských zmlúv spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formulára, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení ani vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera. Zbavenie sa zodpovednosti za nekalú obchodnú prax pri nevhodnom predkladaní zmluvných podmienok argumentáciou, že spotrebiteľ mal byť bdely, súd nemôže akceptovať, pretože je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú zmluvu.

Preto bol súd toho názoru, že rozhodcovská zmluva, ktorú uzavreli účastníci dňa 04. 02. 2013, je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je potom neplatná so zreteľom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Dojednávanie rozhodcovskej zmluvy v danej veci možno charakterizovať ako nekalú obchodnú prax žalovaného s tým, že sa chce vyhnúť riešeniu sporu pred všeobecnými súdmi, pričom je zjavné, že rozhodcovské konanie je smerované skôr k tomu, aby o nároku žalovaného bolo rozhodované pred vopred určeným rozhodcom, ktorého si sám vyberie. Taktiež dojednanie rozhodcovského súdu žalovaným, je v rozpore s judikovanými rozhodnutiami Súdneho dvora, ktoré riešia otázku neprijateľnosti zmluvných podmienok, keďže rozhodcovský súd sídli v sídle žalovaného ako dodávateľa, v danej veci v Bratislave (napr. rozhodnutie C-243/08 prípad Erzsébet Sustikné Györfi a Oceáno Grupo Editorial), čo by mohlo byť z hľadiska Smernice č. 93/13/EHS kvalifikované ako nekalá prax. Podľa názoru súdu, potom formulárová rozhodcovská zmluva je neprijateľná zmluvná podmienka, so zreteľom na to, že nebola medzi účastníkmi konania individuálne dojednaná. Takáto podmienka vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Súd na námietku žalovaného, že došlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej doložky neprihliadol, pretože možnosť voľby spotrebiteľa medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom bola len klamlivá. Žalobca ako

spotrebiteľ bol nútený k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy a k prejednaní sporov medzi účastníkmi v rozhodcovskom konaní. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná, kde ide o nekalú obchodnú praktiku žalovaného. Taktiež rozhodcovské konanie, má neprimerane krátke lehoty (5-dňová lehota na podanie odporu proti platobnému rozkazu), pričom prejednanie veci rozhodcom je podmienené zaplatením pomerne vysokého poplatku. Z dôvodu, že súd považoval rozhodcovskú zmluvu za neplatnú, žalobe žalobcu vyhovel a zrušil predmetný rozhodcovský rozsudok podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. e/ zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Ďalšími námietkami žalobcu sa súd nezaoberal so zreteľom na to, že ustanovenie § 47 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, určuje ďalší postup v prípade zrušenia rozhodcovského rozsudku, preto vec bude po právoplatnosti rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania prejednaná v súdnom konaní.

O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p., na základe zásady úspechu. Žalobca mal vo veci plný úspech, v spojení s konaním mu vznikli trovy, ktoré si uplatnil. Preto potom súd priznal žalobcovi náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatňovanie jeho práv vo výške 100 %, so zreteľom na ustanovenie § 151 ods. 7 O. s. p., podľa ktorého súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd o výške náhrady trov konania samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresný súd vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).